

नेत्रगणित (नेत्र + गण) n. *Geometrie* KĀLAS. 362 bei HAUGHTON.

नेत्रगत (नेत्र + गत) adj. *geometrisch* COLEBR. Alg. 271. नेत्रगतिप-
पत्ति *geometrischer Beweis* 59.

नेत्रचिर्भिटा (नेत्र + चि) f. eine Gurkenart, = चिर्भिटा RĀGĀN.
im ÇKDr.

नेत्रज्ञ (नेत्र + ज्ञ) 1) adj. subst. m. (sc. पुत्र) ein mit der Frau eines
kinderlosen Mannes durch einen Andern rechtmässig erzeugter Sohn:
मृतस्य च प्रसूतो यः क्लृप्तस्य व्याधितस्य वा । अन्येनानुमतो वा स्यात्स्व-
नेत्रे नेत्रज्ञः स्मृतः ॥ BAUDH. in DĀJ. 81. M. 9, 167. JĀGĒ. 1, 68. 69. 2, 128.
M. 9, 159. 162. 164. 165. 180. 220. H. 349. — 2) f. ऽज्ञा N. verschiedener
Pflanzen: a) = श्वेतकण्टकारी. — b) = शशाण्डुली. — c) = गोमूत्रिका.
— d) = शिल्पिका. c) = चणिका RĀGĀN. im ÇKDr.

नेत्रज्ञात (नेत्र + ज्ञात) adj. mit Jmds Ehefrau von einem Andern er-
zeugt JĀGĒ. 2, 128.

नेत्रक्षेत्र (नेत्र + क्षेत्र) m. *Kampf um Land, Landerwerb* RV. 4, 33, 15.

नेत्रज्ञ (नेत्र + ज्ञ) 1) adj. a) *ortskundig*: यथा नेत्रज्ञो ऽञ्जसा नयेत् ÇAT.
Br. 13, 2, 2. तद्यथापि क्षिण्यनिधिं निक्षिप्तनेत्रज्ञा उपर्युपरि संचरतो
न विन्देयुः KRĀND. Up. 8, 3, 2. — b) *das Feld kennend, sich mit dem
Felddau abgehend* ÇABDAR. im ÇKDr. — c) *sachkundig* AK. 3, 4, 8, 35.
H. an. 3, 151. H. Ç. 90. ÇABDAR. im ÇKDr. नेत्रज्ञं तं तस्य धर्मस्य मन्ये
MBh. 1, 3633. — 2) m. a) *die Seele* AK. 1, 1, 4, 7. 3, 4, 8, 35. H. 1366. H.
an. MED. ũ. 4. SARVOP. S. in Ind. St. 1, 301. इदं शरीरं कैतेय नेत्रमित्य-
भिधीयते । एतयो वेति तं प्राहुः नेत्रज्ञमिति तद्विदः ॥ नेत्रज्ञं चापि मां
विद्धि सर्वनेत्रेषु भारत । BHAG. 13, 1, 2. यो ऽस्यात्मनः कारयिता तं नेत्रज्ञं
प्रचनते M. 12, 12, 14. 8, 96. JĀGĒ. 3, 34. 178. कृदि स्थितः कर्मसाली नेत्र-
ज्ञो यस्य तुष्यति MBh. 1, 3018. 3, 476. 14, 1205. fgg. HARIV. 11297. SUÇR.
1, 310, 5. 312, 9. fgg. VP. 14. BHĀG. P. 1, 13, 52. 5, 11, 11. fgg. 8, 17, 11.
PRAB. 97, 17. प्रधाननेत्रज्ञपतिः ÇVETĀÇV. Up. 6, 16. — b) *Hurenjäger* MED.
— c) eine Form von Çiva (वृकनैरव) ÇKDr. nach einem STOTRA. —
d) N. pr. eines Fürsten (v. l. नेत्राज्ञस्, नेमार्यस्) BHĀG. P. in VP. 466,
N. 11. LIA. I, 709. Auh. xxxiii. — 3) f. ऽज्ञा Bez. eines fünfzehnjährigen
Mädchens, welches bei der Durgā-Feier diese Göttin darstellt, ANNA-
DĀKALPA im ÇKDr. u. d. W. कुमारी. — Vgl. नेत्रविद्, अनेत्रज्ञ.

नेत्रतर (von नेत्र) n. eine zum Bebauen, zum Bewohnen sehr geeig-
nete Gegend ÇAT. Br. 1, 4, 4, 16. अनेत्रतर 15.

नेत्रता f. nom. abstr. von नेत्र Sitz, Wohnsitz: इदमेवविधं कस्मान्नगरं
नेत्रतां गतम् । सरस्वत्याश्च लक्ष्म्याश्च KATHĀS. 3, 3.

नेत्रहृती (नेत्र + हृती) f. eine Art Solanum (श्वेतकण्टकारी) RĀGĀN.
im ÇKDr.

नेत्रदेवता (नेत्र + दे) f. eine Gottheit der Felder, von einer Schlange
PAÑKĀT. 174, 12.

नेत्रपति (नेत्र + पति) m. gaṇa अश्वपत्यादि zu P. 4, 1, 84. der Herr eines
Feldes HIT. 23, 6, 12. — Vgl. नेत्रपत, नेत्रपत्य und नेत्रस्य पतिः u. नेत्र 1.

नेत्रपद (नेत्र + पद) n. ein einer Gottheit geheiligtes Gebiet: कुरेः नेत्र-
पदानुमरणे BHĀG. P. 9, 4, 20.

नेत्रपर्पटी (नेत्र + पर्पटी) f. Name eines Strauchs VAIDJ. im ÇKDr. Nach
CARRY bei HAUGHTON ist नेत्रपर्पटी Oldenlandia biflora oder vielleicht eine
andere Species.

नेत्रपाल (नेत्र + पाल) m. 1) *Feldhüter* PAÑKĀT. 224, 5. MĀRK. P. 19, 24.
— 2) eine die Felder hütende Gottheit PAÑKĀT. 174, 15. Verz. d. B. H.
No. 904. Es werden derer im ÇKDr. nach dem PRAJOGASĀRA neun und
vierzig namhaft gemacht. Bein. Çiva's ÇIV.

नेत्रपाल (नेत्र + पाल) n. *Flächeninhalt* COLEBR. Alg. 70. PADDH. zu
KATJ. ÇR. 4, 7. Sch. zu 4, 8, 16. 5, 3, 33.

नेत्रभक्ति (नेत्र + भक्ति) f. Feldeintheilung P. 5, 1, 46, Sch.

नेत्रभूमि (नेत्र + भूमि) f. bebautes Land WILS.

नेत्रगमनिका (नेत्र + गमन) f. N. einer Pflanze, = वचा TRIK. 3, 3, 216.

नेत्ररत्न (नेत्र + रत्न) m. *Feldhüter* PAÑKĀT. 248, 12.

नेत्रराशि (नेत्र + राशि) m. durch geometrische Figuren bezeichnete
Quantität COLEBR. Alg. 278.

नेत्ररुहा (नेत्र + रुहा) f. eine Gurkenart (वाल्की) RĀGĀN. im ÇKDr.

नेत्रवसुधा (नेत्र + वसुधा) f. bebautes Land R. 3, 4, 17.

नेत्रविद् (नेत्र + विद्) adj. a) *ortskundig*: नेत्रविद्धि दिशं आह्वी वि-
पृच्छते RV. 9, 70, 9. यथा नेत्रविदञ्जसा नयति TS. 5, 2, 8, 5. — b) *sachkun-
dig*: यमनरं नेत्रविदो विदुः KUMĀRAS. 3, 50. — 2) m. die Seele BHĀG. P.
4, 22, 37. — Vgl. नेत्रज्ञ, अनेत्रविद्.

नेत्रव्यवहार (नेत्र + व्यवहार) m. *Bestimmung von Figuren auf einer
Ebene* COLEBR. Alg. 58.

नेत्रसंभव (नेत्र + संभव) 1) m. N. zweier Sträucher (s. चञ्चु und भिण्डा)
RĀGĀN. im ÇKDr. — 2) f. आ eine Gurkenart, = शशाण्डुली RĀGĀN. im
ÇKDr. u. dem letzten Worte.

नेत्रसंभूत (नेत्र + संभव) m. ein best. Gras (कुन्दर) RĀGĀN. im ÇKDr.

नेत्रसाति (नेत्र + साति) f. Feld-, Landerwerb: आद्यः नेत्रसाता वृत्रह-
त्येषु पूरुम् RV. 7, 19, 3; vgl. 1, 112, 22.

नेत्रसाधस् (नेत्र + साध) adj. am Ort anlangend, eintreffend (?) NIR. 2,
2. ते नो व्यस्तु वार्यं देवत्रा नेत्रसाधसः RV. 3, 8, 7. सपर्यतः पुरुप्रियं मित्रं
न नेत्रसाधसम् 8, 31, 14.

नेत्राजीव (नेत्र + आजीव) adj. subst. vom Felde lebend, Landmann
AK. 2, 9, 6. H. 890, Sch.

नेत्राधिदेवता (नेत्र + अधिदेव) f. die Gottheit eines geheiligten Gebietes
PRAJOGASĀRA im SAṆSKĀRAT. ÇKDr.

नेत्राधिप (नेत्र + अधिप) m. dass. und der Regent eines Zodiacalbildes
ÇKDr. nach dem ĠJOTISTATTVA.

नेत्रामलकी f. N. einer Pflanze (s. भूम्यामलकी) ÇABDAR. im ÇKDr.

नेत्रासा (नेत्र + सा) adj. Land gewinnend: नेत्रासां ददयुर्त्वरामां धनं
दस्युभ्यो अभिभूतिमुग्रम् RV. 4, 38, 1.

नेत्रिक (von नेत्र) m. 1) der Besitzer eines Feldes M. 8, 241. 243. 9, 53.
54. — 2) Ehemann (vgl. नेत्र 5.) NĀRADA in DĀJ. 8, 2. M. 9, 145.

नेत्रिन् (wie eben) m. 1) der Besitzer eines Feldes M. 9, 51. 52. JĀGĒ.
2, 161. अनेत्रिन् M. 9, 49. 51. Landmann H. 890. — 2) Ehemann M. 9,
32. ÇIK. 66, 18. — 3) die Seele BHĀG. 13, 33.

नेत्रियं (wie eben) 1) adj. zum Orte gehörig, n. pl. die Umgegend: यदि स्थ
नेत्रियाणां (oder etwa नेत्राणाम् zu lesen?) यदि वा पुरुषेषुताः । यदि स्थ द-
स्युभ्यो ज्ञाता नश्यन्तिः सदान्वाः ॥ AV. 2, 14, 3. — 2) n. ein am Körper fest
haftendes, chronisches oder organisches Uebel AV. 2, 8, 1. fgg. 10, 1. fgg.
विषाणे वि ष्य गुप्यितं यदस्य नेत्रियं कृदि 3, 7, 2. fem. in der v. l. des